

Még egy olyan évet, mint a tavalyi, nem bírna ki az ágazat

Bizakodók a turisztikai szolgáltatók

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Miután 2019 az egyik legjobb évnek számított turisztikai szempontból, tavaly a járványhelyzet miatt mintegy hetvenszázalékos forgalom-visszaeséssel számoltak a turisztikai szolgáltatók. Bár a helyzet a mai napig bizonytalan, az ágazatban dolgozók bizakodók, ugyanis viszonylag jól

indult az idei január-február, sok turista él az előfoglalások nyújtotta kedvezmények lehetőségével.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Ezüstérmes a Mezőségi fűszerpaprika

Nagy Dániel mezőpaniti termelő fűszerpaprikája decemberben ezüstérmét nyert a paprika hazájában, a Szeged melletti Szatmazon szervezett Vastagh József nemzetközi fűszerpaprika-versenyen. A fiatal vállalkozó agrár-közgazdaságtant tanult a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem csíkszeredai karán, hatodik éve foglalkozik paprikatermesztéssel.

6.

Barabás László szikonyországi „szekerén”

Egy sajátos, az időszekerek nyomait őrizve is összetéveszthetetlen világ megannyi színe, hangja, hangulata fonódik művészi egybe dr. Barabás László néprajzkutató Szikonyországi eltűnőben? Életmód és mentalitás, népszokás és játék Sövidéken című új tanulmánykötetében.

7.

Adóügyi bizonylat – online

Megfelelő jártassággal bárki pár perc alatt otthonából megszerezheti és ki nyomtathatja az elektronikus aláírással ellátott okiratot. Feltétel azonban, hogy naprakészen törlesztve legyenek a pénzügyi kötelezettségek.

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- ✔ kontaktlencse-felírás és rendelés
- ✔ ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- ✔ mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- ✔ a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- ✔ kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- ✔ korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- ✔ szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- ✔ új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- ✔ terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Szelektíven a nadrágszíjat

Benedek István

Szóba került már, hogy a kormány igyekszik az idén meghúzni a nadrágszíjat, ám gazdaságilag nem mindig okosnak tűnő intézkedésekkel. És a „politikai” döntéseknek is komoly szerepük van a megszorításoknál, mindezek után pedig nehéz tetten érni egy hosszabb távon is fenntartható koncepciót a kormány ez irányú munkájában.

A napokban az állami alkalmazottak bérpótlékainak kérdése van napirenden, amit minden jel szerint elegáns lendülettel beszepernek a szőnyeg alá, mert liberáliséknál nem akarják megharagítani a választások után frissen pozícióba hozott klienseket.

Az már pár nappal ezelőtt is felmerült, hogy a pótlékokat le kellene vágni, aztán a fő kormánypart hétfeji vezetőségi ülése előtt a miniszterelnök már finomított ezen az állásponton, azt mondva, hogy újra kéne elemezni a bértörvényt. Az ominózus ülésen meg azt a döntést hozták, hogy a dolgot a parlamentre bízzák, és közben a munkaügyi minisztert is felkérték, hogy elemezze a kérdést. Azt már csak névtelen forrásokra hivatkozva közölték a hírportálok, hogy az ügyben a végső döntést nem a kormányfő, hanem a párt elnöke hozta meg, akinek az elégedetlen klientúra már a kormányzati pozíciók osztogatásakor is a fejét követelte, és nem vállalta fel az újabb konfliktust. Ezek után lehet sejteni, hogy a parlament nem fog sietni sem a döntéssel, sem pedig a közalkalmazotti bérpótlékok megnyirbálásával. Még az ellenzék sem fogja a kormány fejét követelni ennek a kérdésnek a kapcsán,

(Folytatás a 3. oldalon)

Bizakodók a turisztikai szolgáltatók

(Folytatás az 1. oldalról)

A tavalyi év nehézségeiről, valamint az idei kilátásokról *Kelemen Barnával* (fotó), a marosvásárhelyi World Travel Shop utazási iroda igazgatójával beszélgettünk.

– *A lassan egy éve tartó világjárvány által egyik leginkább sújtott ágazat a turizmus volt. Hogyan sikerült átvészelnetek ezt az időszakot?*

– A járvány sajnos a tavaly világszerte térdre kényszerítette a turizmust. Európa-szerte határozottan kiálltak amellett, hogy a turisztikai szolgáltatókat támogatni kell ebben a nehéz időszakban, és az ígéreteket tettek is követték. Nálunk is kilátásba helyezték, hogy jó lenne, de egy év elteltével még mindig elemzik a lehetőségeket, a mai napig nem jutottak egyről a kettőre, konkrét támogatást még nem kaptunk. Nagyon nehéz évet zártunk, hiszen a munka volumene két-háromszorosára növekedett, elsősorban amiatt, hogy amikor kirobbant a járvány, óriási pánik tört ki, és ez arra készítette az utasokat, hogy lemondják a lefoglalt utakat, vagy ha nem önszántukból tették ezt, az utazásszervezők voltak kénytelenek lemondani a foglalásokat, mivel a korlátozások miatt nem lehetett utazni. Mindenkinek a problémáját meg kellett oldani, meg kellett nyugtatni az embereket, hogy ne aggódjanak a már befizetett pénzük miatt. Az emberek legnagyobb féltelme az volt, hogy amellett hogy meghíúsulnak az utazási terveik, elveszítik a pénzüket, az előleget vagy az előre befizetett teljes összeget. Minden esetre külön találtunk megoldást, az év elejére szóló foglalásokat átütemeztük későbbre, az év második felére, vagy ha a turisták úgy döntöttek, hogy nem szeretnék elutazni ilyen körülmények között, áttettük a foglalást az idei évre. Ez rengeteg munkával járt. Volt repülőjegy-foglalásunk, amelyet hatszor ütemeztünk át, és végül mégsem tudott elutazni a turista az Egyesült Államokba, mivel folyamatosan meghosszabbították a szigorításokat, az Európai Unióból nem engedtek be az AEÁ-ba repülőjáratokat. Rengeteget dolgoztunk, de jövedelmünk nem volt.

– *A nyáron azonban valamelyest enyhült a járványhelyzet, bizonyos országok oldottak a korlátozásokon, és a bátrabbak bevállalták, hogy elutaznak. Tudta-e ez a rövid időszak valamelyest pótolni az addigi tetemes kiesést?*

– Bár a járvány kitörésekor azt hittük, elúszik a teljes turisztikai szezon, szerencsére végül volt egy jobbcska két-három hónapunk. De így is, a tavalyi év tekintetében mintegy hetven-hetvenöt százalékos visszaesssel számoltunk. Normális körülmények között általában a turistaidény elkezdődik valamikor május elején, és október közepéig, végéig tart. Tavaly nem lehetett tudni, miként alakul a járványhelyzet, az utazásszervezők is óvatosak voltak, a szigorítások miatt egyre tolták a repülőindulásokat, gyakorlatilag lekéstük a fél szezon,

ugyanakkor két-három úti cél maradt, amit lehetett üzemeltetni. Valamikor június közepe felé beindult a görögországi utasforgalom, először koronavírus-teszt nélkül fogadták a turistákat, utána kötelezővé tették a tesztet. Valamikor július elején beindult a turizmus Törökországban, majd augusztus elején Egyiptomban. Voltak turisták, akik megtartották az ezekre szóló, eredeti foglalásaikat, olyanok is, akik mást foglaltak, de mivel lemondták azokat az utakat, változtattak, és elutaztak ezekre az úti célokra. Nagy népszerűségnek örvendtek ezek az úti célok, maximális kihasználtsággal üzemeltek az oda tartó járatok. Viszont tény, hogy eleve sokkal kevesebb járat indult, például ha normál körülmények között indult volna heti négy Törökországba, most indult egy, legfeljebb kettő.

– *A január-február általában igen mozgalmas időszak az utazásszervezők életében, hiszen kihasználva az előfoglalási kedvezményeket, rengetegen fizetnek be már most a családi nyaralásra. Mit tapasztaltok, idén visszafogottabban az emberek, lévén, hogy még mindig bizonytalan a járványhelyzet alakulása?*

– 2019 volt az utóbbi évek egyik legjobbika turisztikai szempontból, az emberek megízlelték az utazás élményét, és sokan eldöntötték, hogy többet fognak utazni, voltak családok, akik egy évben két-három vakációra is elmentek. Emiatt egy kiválóan alakuló év után a tavaly a

járvány okozta helyzet hideg zuhanyként érte a turisztikai ágazatot.

Én optimista vagyok, nagyon bízom benne, hogy az idei idény jobb lesz, mint a tavalyi. Mi értékesítjük az utakat, és bízunk abban, hogy a turisták elutazhatnak, nem fog ismét a járványhelyzet közbeszólni. A népszerű Törökország, Görögország, Egyiptom, valamint Tunézia idén is ott van a palettán, és szerencsére a január a jelenlegi körülmények között elég jónak mondható.

Paradox módon még „békeidőben” sem volt ennyi, egzotikus helyszínekre induló charterjárat a téli időszakban, mint most. Sok utazásszervező ugyanis újdonságokkal rukkolt elő, charterjáratokat vezettek be egzotikus desztinációkra, mint például a Kanári-szigetekre, Fuerteventurára, Marokkóba, charterjárat van Bukarestből és Kolozsvárról a Maldív-szigetekre, Bukarestből és Kolozsvárról Zanzibárra, Kolozsvárról a Dominikai Köztársaságba, de Madeira szigetére és Kenyába is könnyedén el lehet most jutni. Ezek az úti célok nyitottak, hiszen jelen helyzetben az emberek nem tudnak bárhová utazni, csak oda, ahol fogadják a turistákat. Viszonylag biztonságos desztinációk, és a charterjárat óriási előnye, hogy nem kell átszállásokkal vesztegetni az időt. A Maldív-szigetekre nyolc, Zanzibárra szintén nyolc-kilenc óra alatt el lehet jutni. Az árak változóak, például a Maldív-szigetek mindig is luxusdeszti-

nációnak számított, itt átlagban 1200–1500 euró között mozog egy egyhetes nyaralás egy főre, ami amúgy egy nagyon jó ár. Zanzibár, valamint a Dominikai Köztársaság szintén 1500 euróba kerül egy személynek egy hétre. Nagyon nagy igény mutatkozik ezek iránt, ugyanis az emberek utazókedve nem lankadt, folyamatosan keresik rá a lehetőséget. Ezen célállomások nagy része nem kért koronavírus-tesztet, hazautazáskor sem kellett kététes karanténba vonulni, így előszeretettel választották ezeket a turisták. Ellenben, ha előbb-utóbb lejár a járvány, akkor valószínűleg nem fogják tudni fenntartani ezeket a charterjáratokat, mivel ha megnyílnak a határok, ismét megoszlanak az utazók a jól bevált desztinációk között, és nem lesz akkora igény ezen egzotikus helyszínek iránt, hogy megérje charterjáratokat üzemeltetni.

Az előfoglalások kapcsán köztudott, hogy január-február ezeknek az ideje. Tavaly februárban én meg voltam győződve, hogy ez többé nem fog működni, ugyanis a járványhelyzet közepette szinte egyik napról változnak a dolgok, jelennek meg újabb korlátozások, és nem mernek majd előfoglalásokat bevállalni az emberek. Hála az égnek tévedtem, mert az idei január tapasztalata az, hogy sokan, akik már tudják pontosan, hogy mikor mennek szabadságra, már most foglalnak nyárára, mert bíznak abban, hogy az általuk választott úti célok a nyáron fogadni tudják az utasokat. Mi is ebben bízunk, hiszen vannak olyan országok, mint Törökország, Görögország, Spanyolország, Egyiptom, Tunézia, Horvátország, amelyeknek a GDP-jük hatalmas részét teszi ki az idegenforgalomból származó bevétel. Ha a tavalyi „kényszerpihenő” után az idén sem változik a helyzet, a csőd szélére sodródnak, nem biztos, hogy turisták nélkül kibírják ezt az évet. Tehát egyértelmű, hogy mindenkinek a célja a határnyitás lesz.

– *Miként alakította az árakat a járványhelyzet? Mélyebben a zsebukba kell nyúlniuk a turistáknak, vagy épp ellenkezőleg, csábító árakkal próbálják utazásra ösztönözni őket?*

– Bevallom, kissé tartottunk attól, hogy a járvány hatására mi-

ként alakulnak majd az árak, hiszen mindenütt jelentősen visszaesett a turisták száma. Szerencsére nem tapasztalható áremelkedés, nagyon kedvező ajánlatok vannak, talán még kedvezőbbek, mint a járványt megelőző időszakban, hiszen ezzel is próbálják oda csábítani a turistákat. Görögországba például idén kiváló árak vannak, Krétára, Zakintoszra, Szkiátoszra foglalnak sokan. Sajnos tavaly teljes egészében szüneteltek a tunéziai utak, de idén még tesztre sincs szükség, nagyon remélem, hogy ismét népszerű úti cél lesz. Tavaly augusztus elejétől lehet utazni Egyiptomba, idén is sokan foglaltak már ide. Marosvásárhelyről ez évben is indul Törökországba és Egyiptomba charterjárat.

– *Érdemes tehát ebben a bizonytalan helyzetben is előre lefoglalni a kívánt nyaralást, ugyanis ha nem is alakul úgy a helyzet, ahogyan szeretnénk, a pénzünk nem vész el...*

– Nem győztük hangsúlyozni, hogy az utasok pénze semmiképpen nem vész el. Tavaly is kizárólag azokban az esetekben vesztett el a befizetett összeg, ha a járat indult, a szállodában teljes biztonságban fogadták a turistákat, de mégsem mertek elutazni, inkább vállalták a veszteséget. Minden más esetben vagy egy vouchert kaptak, vagy áttették a foglalást egy későbbi periódusra, vagy idénre.

– *Tavaly mi volt a jellemzőbb: inkább óvatosak voltak a turisták, és áttették a foglalást az idénre, vagy ahová lehetett, oda elutaztak?*

– Azt mondanám, majdnem felefele arányban oszlottak meg. Ami érdekes viszont, hogy akik mégis elmentek nyaralni, azok nagyon elégedetten tértek haza. Nagyon sokan visszajeleztek, sokkal többen, mint máskor, hogy ennyire tiszta, rendezett, higiénikus szállásokban ritkán volt részük, mindenre fokozottan odafigyeltek a szállásadók. A szállodák nem működhetek teljes kapacitással, ami azt jelentette, hogy kevesebben voltak a medencéknél, a parton, nem kellett harcolni a nyugágyakért, az opcionális kirándulásokon sem volt tömeg, tehát számos előny volt, amelyek kellemesebbé tették a nyaralást, és azt mind értékelték a turisták.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Szerkeszti: Benedek István

Jól zárta 2020-at a gazdaság

Váratlanul jól teljesített a román gazdaság a tavalyi negyedik negyedévben, amikor a harmadik negyedévhez mérten 5,3 százalékkal gyorsult, így tavaly egész évben a román bruttó hazai termék (GDP) csak 3,9 százalékkal esett vissza, ami jobb a kormány és elemzők valamennyi korábbi várakozásánál.

Az országos statisztikai intézet keddi gyorsjelentése szerint éves összevetésben a negyedik negyedévi GDP a nyers adatok szerint 1,5 százalékkal csökkent 2019 negyedik negyedévéhez mérten, a szezonális és naptárhatással kiigazított érték szerint a zsugorodás 1,7 százalék volt a vizsgált időszakban.

Éves összevetés szerint 2020 első negyedévében a román gazdaság még 2,4 százalékkal nőtt a nyers adatok szerint 2019 első negyedévéhez mérten, a második negyedévben 10,3 százalékkal esett vissza a koronavírus-járvány által elrendelt szigorú veszteség miatt, a harmadik negyedévben 5,7 százalékos csökkenést jegyeztek fel. A szezonális és naptárhatással kiigazított értékek szerint az első negyedévben 2,6 százalékos növekedést jegyeztek fel, majd a másodikban 10,2 százalékos visszaesést, a harmadikban 5,6 százalékos csökkenést az előző év azonos időszakához mérten. Negyedévenkénti összevetés szerint a román GDP a szezonális és naptárhatással kiigazított érték szerint tavaly az első negyedévben 0,2 százalékkal nőtt 2019 utolsó negyedévéhez mérten, majd a második negyedévben 12,2 százalékkal csökkent, míg a harmadik negyedévben 6,1 százalékkal nőtt. (MTI)

Újabb páratlan lehetőségek friss vállalkozások számára

A kulturális és kreatív szektor működését befolyásolta leginkább a járványhelyzet a turizmus mellett, így fontosnak vélték ennek megvitatását és átbeszélését az e heti RMKT Online-on. Mindkét iparág keretén belül ismert vállalkozások képviselőit hívták meg és beszélgettek arról, hogy mekkora kihívást jelentett számukra az elmúlt időszak. A Romániai Magyar Közgazdász Társaság és a Civitas Alapítvány is programokat indít kezdő vállalkozók számára, hogy segítse őket készségeik fejlesztésében.

Az előadáson elsőként Rész Konrádot, a Vibe fesztivál főszervezőjét hallhatták az érdeklődők. Kihangsúlyozta, hogy a fesztivál megszervezését illetően remélik, hogy ősz elején megtarthatják a Vibe fesztivált, de még semmi sem látható előre. A fesztiválszervezés gazdasági vonatkozásaiban pedig kiemelte, hogy az eddigi partnereikkel ezután is együtt tudnak dolgozni, viszont a csapat és a működés fenntartása jóval nehezebb, hiszen vannak költségek, amelyek napról napra csak növekednek.

Csép Zoltán, a Kolozsvári Állami Magyar Színház programigazgatója úgy véli, hogy igény van kulturális jellegű programokra ebben az időszakban is. A múlt heti egyhetes nyitásra utaló hír hallatán az érdeklődők két nap alatt felvásárolták a rendelkezésre álló jegyeket, de mindig a körülményektől függ, hogy a tervezett előadásait be tudják-e mutatni, és ez eddig nem igazán volt kedvező.

Rancz Zsolt kreatív vállalkozó és dizájnér elmondása szerint vállalkozásának tevékenysége egy év alatt reklámgrafikáról marketing-, brandépítésre és weboldalkészítésre váltott át, hiszen az igények az elmúlt időszakban teljesen megváltoztak. Az utóbbi időben többször is stratégiát váltottak, és a pandémiát követően az első 5 hónapban teljesen megváltozott az ügyfelek palettája, majd az új évtől ismét egy új tendencia mutatkozott meg. Végig labilisnak érezték magukat ebben a nehéz időszakban, és felhívta a figyelmet arra is, hogy még mindig bizonytalanság van a vállalkozások körében ilyen jellegű befektetések kérdésében.

Arra a kérdésre válaszolva, hogy mi lenne a legnagyobb segítség vállalkozásaik számára, három különböző válasz is született. A fesztiválok költségvetésében a pályázatok nagyon sokat jelentenek a jövőben is a fennmaradásuk érdekében. A színházak esetében egy kiváltságos helyzet lenne, ha bármilyen minimális nézőszámmal engednék, hogy működjenek, Rancz Zsolt meglátása szerint pedig vállalkozások számára az adócsökkentés lett volna a kedvezőbb.

Mire lenne szüksége a fiataloknak kulturális és kreatív iparágban ahhoz, hogy érvényesülhessenek? Csorba Zsuzsa projektmenedzser többek között arra is rámutatott, hogy egy felmérés során kiderült: a fiatalok 80%-a szerint a pályázati lehetőségek jelentős mértékben segítik a kezdő vállalkozások elindulását, és sokan szívesen élnének ezzel a lehetőséggel. Miután azonban a pályázatokból szerzett pénz elfogy, a legtöbb vállalkozás zuhanni kezd, ezért a források mellett a vállalkozásról szóló képzések fontosságát is kiemelték. Sokan szeretnék valami kreatív alkotni, de szükség lenne vállalkozói alapokra, ezért a Civitas Alapítvány elindított egy projektet is Transilvania moviepreneurs néven, partnerségben a 23 film független filmgyártóval és egy izlandi filmgyártó céggel.

A Film Bootcamp nevű programban 18 fiatal vehet részt színészi, forgatókönyvi és hasonló témakörökben, és 12 nap alatt lehetőségük adódik egy rövidfilmet is elkészíteni.

A Romániai Magyar Közgazdász Társaság, a Harghita Business Center és a Műhely- L'Atelier Egyesület közös programját, az Erdélyi Vállalkozói Iskolát Tamás Réka RMKT-irodavezető mutatta be, melynek során elismert szakemberek fognak segíteni pályakezdő vállalkozások számára, hogy hosszútávúan gondolkodjanak, és minél több vállalkozói kompetenciát elsajátítsanak. Minderről bővebb információ a következőkre kattintva olvasható: <https://www.rmkt.ro/evi/>

(közlemény)

Ezüstérmes a Mezőségi fűszerpaprika

Nagy Dániel mezőpaniti termelő fűszerpaprikája decemberben ezüstérmes nyert a paprika hazájában, a Szeged melletti Szatmazon szervezett Vastagh József nemzetközi fűszerpaprika-versenyen. A fiatal vállalkozó agrár-közügazdásztant tanult a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem csíkszeredai karán, hatodik éve foglalkozik paprikatermesztéssel.

Mezey Sarolta

Erdélyi fűszerpaprika még nem kapott ilyen minősítést

– A Mezőségi édes fűszerpaprikám ezüstérmes nyert, aminek nagyon örvendek, hiszen a díjat a munkám eredményeként könyvelem el. Erdélyi fűszerpaprika ezen a versenyen még nem kapott ezüst minősítést. A versenyre beküldött fűszerpaprika megmérettetésénél négy szempont szerint döntenek el, hogy ki milyen helyezést ér el. Az első szempont a szín, a második az íz, aztán a szag vagy illat, a negyedik a szemcseméret. Ez most egy jó paprikamalmnak köszönhetően nagyon jó, a szín mindig is jó volt, az ízén és a szag

Fotó: Nagy Tibor

még lesz amit javítani, de az is nagyon jó. A szín minőségét az ASTA-érték mutatja, ez a paprikában levő természetes festéket határozza meg. Az elmúlt évben ez a mutató 177 lett, az eddigiekhez képest ez a legalacsonyabb, hiszen ősszel elég sok eső esett, keveset sütött a nap. Ennek ellenére az ASTA értéke sokkal magasabb, mint az üzletben kapható paprikaőrleményekben. Volt olyan év, amikor a paprikám ezen mutatója 250-es volt. A verseny igen színvonalas, de tavaly 37 édespaprika-minta érkezett a versenyre. Ez azzal magyarázható, hogy egyre kevesebben foglalkoznak vele, ugyanis nagyon sok kézműves munkát igényel, sokat kell vele dolgozni. Maros megyéből még voltak jelentkezők, az ő termékük is sokkal jobb az üzletinél – tájékoztatott Nagy Dániel fiatal termelő.

A fűszerpaprika kelendő áru. Aki megismeri a termékét, mindig ezt vásárolja. Tavaly termelt a legtöbb paprika, igaz, nagyobb területet ültetett be, közel 60 árnyit.

– Az ekkora területen termesztett paprika

értékesítéséből már meg lehet élni, kijön belőle egy havi fizetés. A fűszerpaprikát negyedkilós kiszerelésben árusítom, 21 lejbe kerül egy tasak. Általában a helyi termelők vásárain szoktam árulni, vannak visszatérő vásárolóink. Most, járvány idején nem minden vásárt szerveznek meg, ez nehezíti a helyzetet. Tavaly például a Harghita megyei vásárokat függesztették fel, most Maros megyében nincs vásár, és Harghita megyében van. Legutóbb Székelyudvarhelyre jelentkeztem be a helyi termelők vásárára –mondta a termelő. A tavaly megtermelt paprikát mind leőrölték, ezt folyamatosan csomagolják, és viszik a piacra.

A magot saját maga termeli

Ami az idei paprikatermesztés előkészítését illeti, már készülnek a melegágyak. Ahogy az időjárás engedi, és felmelegszik az idő, földbe kerülnek a magok, hagyományos vagy fűtött melegágyba, ez utóbbit egy árammal üzemelő szerkezet melegíti fel. Erre azért volt szükség, mert lassan nem lehet természetes trágyát kapni – a négy legnagyobb mezőpaniti tejtermelő közül kettő eladta a teheneit –, tehát újítani kellett.

A paprikamagot Nagy Dániel saját maga termeli, választja ki az előző évi termésből, hiszen jól bevált fajtákkal rendelkezik. Ezzel is gazdaságosabbá teszi vállalkozását.

Sokat lendített a Pro Economica támogatása

Nagy Dániel fokozatosan szeretné fejleszteni a vállalkozását, jövőtől növeli a paprikával beültetett területet. Idén azzal kísérletezik, hogy talajjavítóként – műtrágya-helyettesítőként – dolomitlisztet szór a földre. Ezt az örleményt 3-4 évente lehet használni. Idén épít még egy szárítót, már a tavaly szükség lett volna rá. Van két kinti szárítója, két fekete fóliasátor, amit a nap melegít, és van két fűtött szárítója is, az egyik gázzal, a másik villanyárammal működik. Ezekben a szárítóban a paprika utóérlelést kap, amitől eltűnik a kesernyés íze, és sokkal pirosabb lesz.

A fiatal termelő vállalkozása fejlesztése érdekében sikeresen pályázott a Pro Economica Alapítványnál. A támogatások nagyon sokat lendítettek a vállalkozáson, egy profi kapagépet, egy villanyárammal működő szárítót, egy paprikamalmot, egy öntözőberendezést és egy zöldszelést, ami sikerült vásárolnia. Ez utóbbi sajnos hibás, a fogyasztóvédelemnél eredménytelenül próbálkozott a kár orvoslására.

„Van nekem egy hátországom” Barabás László szikonyországi „szekerén”

Fotó: Nagy Tibor

Egy sajátos, az időszekerek nyomait örözve is összetevethetetlen világ megannyi színe, hangja, hangulata fonódik művészi egybe dr. Barabás László néprajzkutató Szikonyországi eltűnőben? Életmód és mentalitás, népszokás és játék Sóvidéken című új tanulmánykötetében. A Hargita Megyei Hagyományörzési Forrásközpont gondozásában megjelent imponáns kötet marosvásárhelyi bemutatójára február 11-én, csütörtökön került sor az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Maros megyei fiókja szervezésében.

Nagy Székely Ildikó

Néprajzi tematikájú fényképek – a Marx József Fotóklub alkotásai – és sóvidéki népdalok, táncok – Kásler Magda és Farkas Csaba rövid előadása – készítette elő a mű lényegiségébe betekintést nyújtó beszélgetést, amelynek során P. Buzogány Árpád, a kötet szerkesztője – akárcsak a népmesék főhősének – három kérdést tett fel a szerzőnek. Ezt megelőzően Barabási Attila-Csaba Maros megyei EMKE-elnök, az est házigazdája az erdélyi magyar falvak szokásvilágát bemutató kutatások és kiadványok hiánypótló szerepére hívta fel a figyelmet.

Nem a tudós szemüvegén keresztül

Az író és szerkesztő közötti párbeszéd előtt P. Buzogány Árpád a kötet előzményeit idézte fel. A nép-

rajzkutatóval – aki a '70-es, '80-as években újságíróként járta a Székelyföldet – szülőfalujában, Parajdon ismerkedett meg, az új kötet gondolata egy két évvel ezelőtti beszélgetés során fogalmazódott meg közöttük először – mesélte, majd a szerzői elvekről, erényekről, elsőként a szövegvilág közérthetőségéről, frissességéről szöveg, ami – a sűrűn lábjegyzetelt kiadványoktól eltérően – a kisdiákok számára is befogadhatóvá, élvezhetővé teszi a művet.

– Barabás László könyve nem a tudós szemüvegén keresztül, hanem annak a sóvidéki embernek a látásmódjával mutatja be ezt a világot, aki gyakran megfordul a vidéken, ismeri annak ünnep- és hétköznapjait – fejtette ki P. Buzogány Árpád, majd azt is megjegyezte, hogy a szöveg könnyedsége arról is árulkodik, hogy bár hivatása Marosvásárhelyre szólította, a szerző sosem távolodott el igazán gyermekkorai Szikonyországtól.

A szellemi és tárgyi néprajzi örökség – népszokások, viseletek, eltűnőben levő mesterségek, társadalomnéprajzi „szetek”, például a sóvidéki leányok cselédsorsa – életményszerű bemutatása kapcsán a szerkesztő a gazdag képanyagra is felhívta a figyelmet. A kötetben helyet kapott fekete-fehér archív felvételek Barabás László gyűjteményéből származnak, a színes fotók jelentős része pedig a székelyföldi adatgyűjtésben hűséges társ, Bálint Zsigmond munkája. A további képeket Elekes János, Oszvát Pál, Nagy Sarolt, valamint a szerző készítette.

„...a sajátodban mit tartogatsz?...”

Az eszmeeserét indító kérdés – magától értetődően – a Szikonyországi névre, illetve a könyv címére irányult. Barabás László a kötet bevezetőjével, a Szikonyországi belépővel adott minderre választ. „Szikonyországi a parajdi határ és életmód, mert a földje sárga, agyagos-ragadós, »sziknyos, szikonyos«, alig lehet megdolgozni. Sovány földjén a termés sok munkával is gyenge és kevés” – hangzott el a szó szerinti meghatározás, ami a későbbiekben, a falujába visszatérő értelmiségi vallomásaiban tágabb értelmet nyer: „Rá kellett jönnöm, hogy az otthoni

Szikonyországi tömtek tele a tarisznyámat, nemcsak a felsorolt »terményeivel«, hanem megpakolták sok más, kézzel nem fogható elemzőszáival is. Ezzel indították a szellemi szekerességre, a tágabb Szikonyországi és más efféle földrészek felfedezésére, megismerésére.” A címben megfogalmazott kérdés a bevezető végén újabb kérdésekkel egybefonódva világít rá a sorsközösség lényegére, amitől Barabás László kötetét egy kicsit valamennyiünkönkről szól: „...eltűnőben van-e Szikonyországi? De melyik? Hányféle Szikonyországi volt és létezik? S ha nem tűnt el, mi maradt belőle és hol? A tiédben, a sajátodban mit tartogatsz? És mit tartogatunk, őrizünk mindannyian?”

„Senki nem kacagott”

A második körben a beszélgetőtárs az életútjáról kérdezte a szerzőt, pontosabban arról, hogyan lett a parajdi posztóhárisnyás legénykéből néprajzkutató.

Barabás László több lélekformáló mozzanatot is felidézett a mögöttes utolsó fejezetében, a Magyar Katolikus Rádió 2004-es riportanyagában és Székely Ferencnek a szerzővel 2018-ban készített, a Székelyföld című lapban megjelent interjújában is olvashatók).

– Eltem az életem, mint akármelyik falusi gyermek – kezdett bele a nyolcgyermekes család mindennapjainak felidézésébe, ahova ő hatodikként érkezett. Sok kortársához hasonlóan a mezei munkák miatt „inkább hóba, mint hébe”, vagyis téli, dologtalan időben járhatott iskolába. Hatodik osztályban következett be a fordulat, amikor a magyartanárnöje a békéről íratott fogalmazást, és az oktatási rendszerből már-már kimaradó diák munkája annyira elnyerte a tetszését, hogy fel is olvastatta.

– Ezután megkérdezte tőlem, hogy mi akarok lenni. Rávágtam, hogy magyartanár. Csodák csodája,

jeles képviselői – Kányádi Sándor és Farkas Árpád lírája – is megerősítette a pályakezdő fiatal. Az elmondottakat Barabás László a két költő egy-egy versével illusztrálta, Kányáditól a *Noé bárkája felé*, a nemrég elhunyt Farkas Árpádtól, emléke előtt tisztelve, az *Apáink arcán* című olvasás fel.

„Böven van még tennivaló”

A beszélgetést lezáró harmadik kérdés a szerző jelenlegi munkáira, jövőbeli terveire vonatkozott. A néprajzkutató számos tennivalót említett, egyebek mellett a Sóvidék körüli mikrouniverzumok – a Küllőmente, a szokásvilágában végtelenül gazdag Nyáradmente, a marosvásárhelyi Mezőség – szellemi kincseinek feltérképezését, a gyűjtött adatok feldolgozását. Marosvásárhely népi kultúrája is feltáratlan – jegyezte meg Barabás László, aki több mint húsz évig volt a Kántortanítóképző Főiskola igazgatója, és az intézményben tanult ezer fiatal életpályájának alakulását is kötetbe illőnek érzi, annál is inkább, mivel a legtöbb végzős itthon, erdélyi településeken gyakoroljon hivatását. Számos kutatási terület az új néprajzkutató nemzedékre vár, útbaigatásért bizalommal kereshetik – tette végül hozzá a bemutatott kötet szerzője.

A rendezvény utolsó előtti mozzanatában Barabás László három kisfilmmel – az illyésmezői betlehemes játék 1992-es felvételével, az alsósófalvi farsangtemetés 1986-os megörökítésével, Schnedarek Ervin filmjével, valamint a szintén alsósófalvi hajnalozásról 2000-ben készült anyaggal – lepte meg a jelenlevőket. Az együttléteket a Maros Művészegyüttes zenekara sóvidéki dallamokkal zárta.

Barabás László gazdag – és még számos megvalósítanivalót tartogató – pályáját az említett két interjú mellett a kötet végén, a képanyag előtt megtalálható szerzői önéletrajz foglalja össze. Számos

az osztályból senki nem kacagott – elevenítette fel a későbbiekben bizonyára fontos erőforrássá vált jelenetet a szerző, akire gyermekként édesapja történetei és anyja énekei mellett Bene László parajdi lelkipásztor is nagy hatással volt. A lelkes kommunista rendszer tiltása ellenére megtartott vallásórák után külön foglalkozott az ígéretes fiatal, otthonába hívta, beszélgetett vele, könyveket ajánlott neki. De Parajdi Ince Lajos író, költő, szociológus és Fülöp Ferenc parajdi származású református lelkes, erdőszentgyörgyi esperes is hozzájárult a későbbi tanár, újságíró, néprajzkutató szellemi formálódásához.

– Hetedik osztályban az Érmelékre kerültem iskolába. Az idegen világgal való találkozás ébresztett rá, hogy van nekem egy hátországom, egy saját világom – hangzott el az emlékidézés talán legfontosabb mondata. Az otthoni táj felé fordulásban a Forrás-nemzedék

kitüntetéséről – hogy csak a legújabbakat említsük –, az EMKE Értéktörtemők díjáról és a Kriza János Néprajzi Társaság Életműdíjáról is tudomást lehet itt szerezni. A sóvidéki esztendő – a téli munkaszokásoktól és a farsangozástól a húsvéti zöldágvetésen, a pünkösdi királynézésen és hesspávázáson át a székely betlehemes játékig – végigkövető új kötet, valamint a teljes szerzői életpálya legfontosabb üzenetét számomra a szerző alábbi – Székely Ferenc által papírra vetett – gondolatai foglalják össze: „...szekeressé vagyunk mindannyian, akiknek megadatott, hogy többfelé otthon lehessünk ebben a világban, az erdélyi népi világban. Szekeressé tájak és emberek, nemzedékek kultúrák és szokások között. Nem szakadtam el Parajdtól és környékétől, (...) s bár legtöbb napomat másutt életem, a hegyek, dombok és érzelmek tetején, Rapsoné útján szinte naponta hazaszekerem.”

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Lakótársulások is vállalták a nyilatkozatok összegyűjtését Szombati ügyfélfogadás az adóhivatalban

Március 31-ig szombatonként 8–12 óra között nyitva tartanak a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Adó- és Illetékügyi Osztályán a pénztárlakok. Így a pénzügyi nyilatkozatokat leadhatják és az adót hét végén is törleszthetik az adófizetők a főtéri székhelyen.

Marosvásárhely polgármestere, Soós Zoltán felkérése nyomán egyes lakótársulások mozgósították a lakosságot, és a társulások lakótelepi székhelyein is be lehetett nyújtani a köztisztasági adó kiszámításához szükséges egyéni nyilatkozatokat, amelyeket az önkormányzat adó- és illetékosztályán dolgoznak fel. Ezáltal is operatívra vált egyes városrészek lakóinak a nyilatkozatleadása, és a sorban állók nagy tömege helyett a lakóbizottság elnöke vagy ügyvezetője juttatta el a nyilatkozatokat az önkormányzathoz.

Az igazgatóság vezetője, Szövérfi László szerint február 13-án, az első szombati ügyfélfogadáson több mint 250 személy kereste fel az adóhivatal pénztárlakait. A gördülékenyebb, gyorsabb ügyintézés, a várakozási idő csökkentése és a tolongás elkerülése, illetve azok érdekében döntött a szombati ügyfélfogadásról a városháza vezetősége, akik számára hétköznapokon egyéb elfoglaltságaik miatt gondot jelent a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Adó- és Illetékügyi Osztályára személyesen és időpontkérés nélkül eljutni. A pénzügyi nyilatkozat leadása és az adó kifizetése céljából február 13-ától március végéig szombatonként a délelőtti órákban nyitva tartanak a pénztárak a megyeszékhely főtéri hivatalában. Az egyéni nyilatkozatokat pedig március elsejéig kell leadni – hangsúlyozta Szövérfi László igazgató. (szer)

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Percek alatt megszerezhető Adóügyi bizonylat – online

A megyeszékhely polgármesteri hivatalában online is igényelhető és megszerezhető az adóügyi bizonylat, amely egyenértékű a hivatalban kibocsátottal. Megfelelő jártassággal bárki pár perc alatt otthonából megszerezheti és kinyomtathatja az elektronikus aláírással ellátott okiratot. Feltétel azonban, hogy naprakészen törlesztve legyenek a pénzügyi kötelezettségek.

Pálosy Piroska

A Helyi Adó- és Illetékügyi Igazgatóság a www.tirgumures.ro honlapon elérhető online szolgáltatások között az adóügyi bizonylat (Certificat de atestare fiscală) megszerzését is lehetővé tette az adófizetők számára. Amint Szövérfi László, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Adó- és Illetékügyi Igazgatóságának vezetője tájékoztatott, a szolgáltatás kifejlesztésének célja, hogy növeljék a polgárok részéről érkező kérések megoldásának hatékonyságát, valamint a koronavírus-világjárvány miatt csökkentés az intézmény ügyfélablakainál történő személyes ügyintézéseket. Így február 2-ától az adófizetők már online is hozzájuthatnak a bármilyen céllal igényelt – beleértve az ingó és ingatlan javak tulajdonjogának elidegenítése esetén szükséges – adóügyi bizonylathoz. Az adóügyi bizonylatot online a www.tirgumures.ro honlap Újdonságok – Online Adó és Illeték ügyfélablak (Noutăți – Ghiseu Online Impozite și Taxe) menüpont alatt lehet igényelni.

A platformhoz való hozzáférés érdekében az adófizetők ki kell töltsék az intézmény honlapjára feltöltött mintának megfelelően a nyomtatványként letöltött kérvényt/beleegyezést, amit elküldenek az itl@tirgumures.ro e-mail-címre. Ezáltal az adófizető beleegyezését adja ahhoz, hogy e-mailben megkapja vagy a hivatal platformjára felkerüljenek az általa kért dokumentumok. Ezt követően saját fiók hozható létre, amelyhez felhasználói névvel és az e-mailben érkezett jelszóval lehet hozzáférni.

Adó- és illetékhátralék nélkül

Az adóügyi bizonylatok online kibocsátása csak abban az esetben lehetséges, ha az igénylő, az illető javak tulajdonosa naprakészen törlesztette a helyi költségvetéssel szembeni valamennyi fizetési kötelezettségét egész évre. Amennyiben bármilyen elmaradás van, a program egy online kifizetési módszerhez irányítja, ahol azonnal törlesztheti az önkormányzattal szembeni pénzügyi kötelezettségét.

Az adóügyi bizonylatok kibocsátási kérvényét a rendszerben iktatják, s az adóügyi bizonylatot azonnal kibocsátják. A 229/2020-as számú helyi tanácsi határozat értelmében az online kibocsátott adóügyi bizonylatokért nem számolnak fel sürgősségi díjat. Az adóügyi bizonylatok aláírása elektronikusán történik, amely az elektronikus aláírással kapcsolatos, újratörölt 455/2001-es számú törvény védelme alatt áll, s a papíralapú okirattal megegyező joghatású – tájékoztatott a helyi adóhivatal vezetője.

A jegyespárok bármelyik hétköznapot választhatják Újdonság a házasulandóknak

Marosvásárhelyen az idén összeházasodó jegyespárok számára újdonság, hogy februártól a hét bármelyik napján kimondhatják a boldogító igent az anyakönyvvezető előtt.

Míg eddig a jegyespárok hétköznapokon mindössze a keddi és pénteki nap közül választhattak időpontot házasságkötésre, mostantól ez a hét bármelyik napján lehetségessé válik. Hétfőtől péntekig 12–15 óra között, szombaton 10–16 óra között, míg vasárnap 10–14 óra között választható időpont. Februárban egy másik meglepetéssel is készült a megyeszékhely önkormányzata a jegyespároknak: a házassági bizonyítványt és a családkönyvet a polgármesteri hivatal logójával ellátott plüssdobozban nyújtják át. Az első ilyen ajándékot

Soós Zoltán polgármester nyújtotta át a várban található házasságkötő teremben megtartott eseményen. Házasságkötésre időpontot az intézmény www.tirgumures.ro honlapján lehet igényelni, az Online időpontfoglalás házasságkötésre (Programare online căsătorii) menüpont alatt kiválasztható az esketés időpontja (nap és óra) – legkevesebb 11 nappal a házasságkötés előtt. A házasságkötés a Románia területén elrendelt veszélyhelyzet intézkedéseinek tiszteletben tartásával történik: az eseményen legfeljebb 20 személy vehet részt, be kell tartani az előírt távolságot, valamint kötelező az arcmaszka viselése. Tavaly az anyakönyvi osztályon 589 esketést jegyeztek, ami visszaesést jelent a 2019-es évben jegyzett 833 házasságkötéshez képest. (pálosy p.)

Csendőriskolákba toboroznak Négy száz csendőrtanoncot várnak

A marosvásárhelyi csendőrség mobil egysége 18–27 év közötti fiatalokat toboroz két katonai kiképző iskolába, ahol összesen négy száz helyet hirdettek meg. Február 15. – április 17. között szervezik a felvételi vizsgákat a belügyminisztérium alárendeltségébe tartozó tanintézményekben.

A drăgășani-i és fălțiceni-i altiszti csendőrképzőkbe 200–200 jelentkezőt várnak, négy-négy helyet roma, két-két helyet más nemzeti kisebbséghez tartozók számára tartanak fenn. Azok, akik a csendőrség kötelékében szolgálnának, február 28-ig iratkozhatnak fel a marosvásárhelyi csendőrség mobil egységének székhelyén, Marosszentgyörgyön, a Máriaaffi Lajos park 7. szám

alatt, naponta 8–16 óra között. A jelentkezési dosszié leadásának határideje: március 10. A pszichológiai felmérésére március 8-áig kerül sor, a kizáró jellegű fizikai erőnlét és sportteljesítmény felmérésére március 18–24. között, a versenyvizsgára pedig március 27-én. Feltétel többek között a román állampolgárság, érettségi oklevél, büntetlen előélet. A nemzeti kisebbségi csoportokhoz tartozók saját felelősséggel tett nyilatkozattal és a kisebbségi képviselő

vagy civil szervezet által kibocsátott igazolással bizonyíthatják nemzetiségi hovatartozásukat. A versenyvizsgálóval kapcsolatos információk és a bibliográfia megtalálható a csendőrség: <http://www.jandarmeriamobilamures.ro/texte/2021/Anunt%20recrutare%20candidati%20pentru%20scoli%20militare.pdf>, valamint a két tanintézmény honlapján: <http://www.scoaladragasani.ro/admitere/admitere.php> és a <http://jandarmeriafalticeni.ro/informatii.php>. Bővebben a versenyvizsgákról a 0265/319-856-os telefonszám 24515 vagy 24531-es mellékszámán lehet érdeklődni – tájékoztatott a marosvásárhelyi csendőrség sajtóosztálya. (pálosy)

Baritz Laura Domonkos-rendi nővér és az Oltalom Karitatív Egyesület kapta idén az Európai Polgár címet Magyarországon

Baritz Laura Domonkos-rendi nővér, valamint az Iványi Gábor által vezetett Oltalom Karitatív Egyesület az Európai Parlament által alapított Európai Polgár díj magyar díjazottja 2020-ban. Az Európai Parlament által 2008-ban alapított Európai Polgár díjat olyan, kivételes teljesítményt nyújtó személyeknek, illetve szervezeteknek ítéli oda, akik/amelyek hozzájárultak a polgárok és a tagállamok közötti szorosabb integráció, a közös megértés előmozdításához, vagy az unió értékeinek képviselésére hivatott programokat alakítottak ki.

Mózes Edith

A magyar díjazottak:

Az Oltalom Karitatív Egyesületet a lelki és szociálisan elhagyott, kiszolgáltatott vagy veszélyeztetett élethelyzetben levő különféle társadalmi rétegek, csoportok és egyének (hátrányos helyzetű gyermekek, hajléktalanok, katasztrófa által sújtottak, szegények, betegek és magányosok) együttérző, segítőkész támogatására hozták létre 1989-ben. Az egyesület célja a rászoruló, a társadalom periferiájára jutott emberek anyagi, természetbeni és lelki támogatása, valamint a közvélemény figyelmének és szolidaritásának felkeltése.

Baritz Laura nővér

Fotó: YouTube

Tevékenységük – a többi között, a teljesség igénye nélkül – felöleli a szociális és utcai szociális munkát, a család gondozást, az ételmezést, a természetbeni és anyagi segítyezést, az egészségügyi ellátást; a lelki gondozást és a jogi segítségnyújtást, valamint a munkaterápiát, a magyarországi etnikai kisebbségek és a határon túli magyarság segítségével kapcsolatos tevékenységeket és a gyermekvédelmet.

Az Oltalom Karitatív Egyesületet Molnár Csaba európai parlamenti képviselő (DK, S&D) terjesztette fel a díjra.

Baritz Laura nővér a Keresztény Társadalmi Elvek a Gazdaságban (KETEG) posztgraduális esti gazdasági képzés egyik alapítója és

szakfelelőse a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán. Emberközpontú gazdaságot tanít a Budapesti Corvinus Egyetemen tárgyfelelősként és szervezőként. Alapítója a Keteg Oikonomia Intézet Alapítványnak.

A Domonkos-rendi szerzetesnővér széles közönséghez juttatja el az etikus gazdaság és a fenntartható fejlődés témáját, képviselve az EU alapjogi chartájában foglalt értékeket. A nővér – sokrétű és szerteágazó tudományos munkája mellett – saját műsorral rendelkezik a Mária rádióban, tagja volt a magyar Fenntartható Fejlődés Tanácsának, és számos tudományos publikáció gazdája. Integráló személyisége által olyan találkozások és párbeszédok jönnek létre, ame-

lyek nélküle nem valósulnának meg. Baritz Laura nővért Hölvényi György európai parlamenti képviselő (Fidesz-KDNP, EPP) terjesztette fel a díjra.

A tagállami díjazottakat február 9-én választotta ki az Európai Polgár díj kuratóriuma.

Az Európai Polgár díj

Az Európai Parlament minden évben odaítéli az Európai Polgár díjat. A díj az alábbi területeken nyújtott kivételes teljesítmények jutalmazására szolgál:

- a tagállamok polgárai közötti kölcsönös megértés elmélyítését és a szorosabb integrációt, illetve az Európai Unió belüli határokon átnyúló vagy a nemzetek közötti együttműködést elősegítő projekteket;

- az európai szellemiség megerősítéséhez hozzájáruló, hosszú távú, határokon átnyúló vagy nemzetek közötti kulturális együttműködéssel járó projekteket;

- az aktuális európai évhez kapcsolódó projekteket (ha alkalmazhatók).

Magánszemélyek, magánszemélyek csoportjai, egyesületek vagy szervezetek az általuk megvalósított projektekkal pályázhatnak, vagy egy másik magánszemélyt, csoportot, egyesületet vagy szervezetet jelölhetnek az Európai Polgár díjra.

Az Európai Parlament képviselői jogosultak jelölést benyújtani – képviselőnként és évente egyet-egyét.

(Forrás: az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája)

Oltalom Karitatív Egyesület

Fotó: Facebook

Az EP-képviselők szerint

Ukrajnában fokozni kell a korrupció elleni harcot

Az Európai Parlament üdvözli az ukrán előrelépést az uniós társulás terén, de aggodalmát fejezi ki a lankadó antikorrupciós fellépés és az oligarchák változatlan befolyása miatt.

Mózes Edith

Az unió és Ukrajna közötti társulási megállapodás végrehajtásáról múlt csütörtökön elfogadott jelentésben a Parlament üdvözli, hogy Ukrajna lépéseket tett a vállalt kötelezettségei végrehajtására, különösen a mezőgazdaságban, az energiaiparban, a bankágazatban, a digitális gazdaság, a környezet és a választási eljárások területén.

A jelentést 526 szavazattal, 79 elenszavazat és 71 tartózkodás mellett fogadták el.

Nem szabad politikai nyomást gyakorolni a független intézményekre

A visszalépések elkerülése érdekében további reformokra van szükség, mindenekelött az igazságszolgáltatás területén: az ukránok az igazságügyi intézményekben bíznak a legkevésbé, jegyzi meg a képviselők.

Az EP bírálja, hogy a kormány politikai nyomást gyakorol a független gazdasági intézményekre és hatóságokra, többek között az Ukrán Központi Bankra.

A képviselőket az is aggasztja, hogy egyéni érdekeltségek mentén nyilvánvaló kísérletek zajlanak a korrupció elleni küzdelem és az ál-

talános demokratikus reformok terén elért eredmények aláásására. Ez különösen igaz a politikai hatalom visszaszerzésére törekvő egyes oligarchákra, akik meggyengítették az ukrán parlament, a Verhovna Rada reformorientált többségét.

A jelentés sürgeti az összes politikai szereplőt, hogy újítsák meg elkötelezettségüket az ukrán szavazók által kívánt reformok mellett. Ezek a reformok elengedhetetlenek a jogállamiság megerősítéséhez, illetve a korrupció és a szegénység felszámolásához.

Az EU elkötelezett Ukrajna függetlensége, önállósága és területi egysége mellett

Az Ukrajna elleni orosz agresszió kapcsán az Európai Parlament megismétli: az unió szilárdan kiáll Ukrajna nemzetközileg elismert határain belüli függetlensége, szuverenitása és területi integritása mellett, és támogatja az orosz kormány nemzetközileg összehangolt szankcionálását. A Parlament határozottan elítéli az emberi jogok és alapvető szabadságok – például a véleménynyilvánítás szabadsága, a vallás és meggyőződés szabadsága és az egyesülés szabadsága, valamint a békés célú gyülekezéshez való jog – megsértését, amelyet az orosz megszállt Krim félsziget területén, valamint a Donyec-medence nem kormányzati ellenőrzés alatt

álló területein követnek el. A képviselők felszólítják az Európai Külügyi Szolgálatot és a Bizottságot, hogy a jogsértésekre válaszul mihamarabb alkalmazzák az unió globális emberi jogi szankciórendszerét, és fordítsanak különös figyelmet Ukrajna ideiglenesen megszállt területeire a Krim félszigeten, illetve a donyecki és a luhanszki régió egyes részein.

Fellépés a koronavírus-vészhelyzet ellen

A képviselők szerint a koronavírus-járvány kitörte előtt az ukrán gazdaság visszanyerte stabilitását, elfogadható mértékben növekedett, a munkanélküliség pedig csökkent, amiben a társulási szer-

ződés és a mély és átfogó szabadkereskedelmi zónáról szóló megállapodás kiaknázása is szerepet játszott. Üdvözölték a példátlan pénzügyi segítséget, amelyet az unió szolidaritásának kézzelfogható jeleként a koronavírus-járvány elleni védekezésre nyújtott Ukrajnának.

Kárpátalján „klónjelöltek” indítása csökkentette a magyar kisebbség parlamentbe kerülésének esélyét

Bár a parlamenti választások megfigyelői általánosságban versenyjellegűnek, jól szervezettnek és hatékony módon irányítottak értékelték a 2019-es választásokat, a képviselők megjegyzik, hogy a 2019. évi előre hozott ukrán parla-

menti választások során az egy mandátummal rendelkező választókerületek határait a nemzeti kisebbségek képviselése szempontjából nem kedvező módon határozták meg, és egyes régiókban, például Kárpátalján választási visszaéléseket is megfigyeltek. Ilyen volt például a „klónjelöltek” indítása, ami csökkentette a magyar kisebbségi tagok parlamentbe kerülésének esélyét.

Michael Gahler (EPP, Németország) jelentéstevő kijelentette: „Támogatjuk Ukrajnát a fenntartható demokráciát, tisztességes igazságszolgáltatást, valamint a kézzelfogható gazdasági és társadalmi fejlődést ígérő, európai életmód felé vezető úton”.

(Forrás: az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája)

NTT/EPA

475 éve halt meg Luther Márton

Négyszázhetvenöt éve, 1546. február 18-án halt meg Luther Márton (Martin Luther), a reformáció elindítója, a német irodalmi nyelv megteremtője. Az MTVA Sajtóadatbankjának portréja:

1483. november 10-én született a Szász-Anhalt tartománybeli Eislebenben Hans Luder kohómester fiaként, és a közeli Mansfeldben nőtt fel. Az erfurti egyetem bölcsészeti karán a magiszteri cím megszerzése után megkezdett jogi tanulmányait félbehagyta, miután 1505. július 2-án szörnyű viharba keveredett, és megfogadta: ha megmenekül, szerzetesnek áll. Két héttel később belépett az Ágoston-rendbe, 1507-ben pappá szentelték. Megtanult ógörögül és héberül, tanulmányozta az egyházatyákat, a hittudomány doktora lett. A wittenbergi egyetemen tanított, a városban prédikált, és püspöki helyökként 11 kolostort felügyelt.

Luther kezdetben hűségesen követte rendje előírásait, de egy idő után egyre kevésbé tudta a Szentírás szavait összeegyeztetni a skolasztikus teológiával, az egyház működésével, taszította a búcsúcédulákkal való üzletelés, a pénzzel megvásárolható feloldozás. Amikor 1510-ben, életében először és utoljára Rómába utazott, kiábrándították az ottani állapotok, a nepotizmus, a hozzá nem értés, a laza erkölcsök és így kiáltott fel: „Ha létezik a pokol, Róma afőlé épült!”.

Később azt mondta, 1513-ban dolgozószobájában a Szentírás tanulmányozva érte a megvilágosodás, hogy az ember nem cselekedetek, érdemek, hanem csak Jézus Krisztusba vetett hite által (Sola fide), Isten kegyelméből (Sola gratia), az Isten és az ember között

Lucas Cranach: Martin Luther (1529)

Forrás: Wikipedia

egyedüli közvetítő Krisztuson keresztül (Solus Christus) üdvözülhet, a megváltás pedig kizárólag Isten akarata és tette alapján megy végbe, vagyis a dicsőség egyedül Istené (Soli Deo gloria), a keresztyén tanítás egyetlen forrása pedig a Szentírás (Sola Scriptura).

Luther a legenda szerint 1517. október 31-én a wittenbergi vártemplom kapujára szögezte ki latin nyelvű, 95 pontból álló téziseit, amelyeket Albert mainzi érseknek is elküldött. Ezt a napot tekintjük a reformáció kezdetének, október 31.

a reformáció emléknapja. Tételeit, amelyek nem a katolikus egyház dogmáit, hanem gyakorlatát támadták és a keresztyénség belső értékeit hangsúlyozták, disputa (hitvita) alapjának szánta, és vélhetőleg nem gondolta, milyen változásokat indít el. A 95 pont német fordítását még abban az évben kinyomtatták, 1518-ra pedig egész Európában, Magyarországon is ismertté váltak.

Luthernek akadtak hívei, ellenségei azonban sokkal többen és hatalmasabbak voltak. A teológiai vita Róma heves reakciói miatt gyorsan

politikai színezetet kapott, és X. Leó pápa a Szent Inkvizíció elé idézte Luthert. A tanaival rokonszenvező III. (Bölcs) Frigyes szász választófejedelem elérte, hogy a meghallgatásra Augsburgban kerüljön sor, ahol Luther nem volt hajlandó tételeit visszavonni. A katolikus teológus Johannes Eckkel folytatott nyilvános vitája során az egyház babiloni fogságáról beszélt, a Bibliát és a lelkiismeretet fontosabbnak minősítette a pápai tekintélynél, tagadta a mise hatását az üdvösség elnyerésében.

A pápa 1520-ban Exsurge Domine kezdetű bullájában kiátkozással fenyegette meg Luthert, aki válaszul elégette a bullát. A keresztyén ember szabadságáról szóló értekezésében Antikrisztusnak nevezte a pápát, a német nemzet keresztyén nemességéhez intézett felhívásában pedig kifejtette, hogy minden keresztyén megkeresztelésétől kezdve pap lehet, és hogy a Szentírást hittel olvasók értelmezhetik is azt.

Róma 1521 januárjában kiátkozta, és V. Károly német-római császár eretnekként idézte a worms birodalmi gyűlés elé. A Bölc Frigyes menlevelével megjelenő Luther itt is hajthatatlannak mutatkozott, beszédét e híres szavakkal fejezte be: „Itt állok, másként nem tehetek”. A császár 1521. április 19-i ediktuma birodalmi átokkal sújtotta, így bárki szabadon üldözhetette és megölhetette, életét Bölc Frigyes mentette meg, aki színleg elraboltatta és Wartburg várába menekítette. Luther itt tíz hónap alatt elkészítette az Újszövetség német fordítását, majd 1534-re az Ószövetséget is átültette, megteremtve a német irodalmi nyelvet.

Miután 1522-ben visszatért Wittenbergbe, a katolikusok mellett a

hitújítást továbbvinni szándékozók ellen is fellépett, 1524-ben elítélte a német parasztháborút. Hívei felszították a szerzetesrendeket, a hét katolikus szentségből csak kettőt (a keresztséget és az úrvacsorát) ismertek el, németül miséztek, a cölibátust elvetették. Luther maga is megnősült, 1525-ben egy volt apácát vett el, hat gyermekük született.

1526-ban a speyeri gyűlés visszavonta a worms ediktumot, Luther ezután megszervezte a szász lutheránus egyházat. 1529-ben kiadta kis, majd nagy katekizmusát, és kidolgozta a liturgiai és istentiszteleti rendet. Hittételeit az Ágostai hitvallás, az evangélikus egyház egyik legfontosabb dokumentuma foglalja össze, amelyet az 1530-as augsburgi birodalmi gyűlésen ismertetett Philipp Melanchton.

Utolsó éveiben többféle betegséggel is küszködött, talán ennek következtében vallási türelme is egyre fogyott, féktelen kirohanásokat tett a katolikusok és a zsidók ellen. Utolsó prédikációját szülővárosában, Eislebenben tartotta, és három nappal később, 1546. február 18-án hajnalban meghalt. A wittenbergi vártemplomban helyezték végső nyugalomra, sírját a várost a következő évben elfoglaló V. Károly parancsára nem bolygatták meg.

Luther tevékenysége az európai társadalom és kultúra mély változásához, a világ képét átforgató reformáció elindulásához vezetett. Nem akarta az egyházat szétszakítani, hittételeivel mégis új korszak kezdődött a keresztyénség történetében, a protestáns mozgalmak jóval túlnőttek elképzelésein. Tanai alapján jött létre halála után az evangélikus, Kálvin János genfi reformátor irányzatából pedig a református egyház.

MISSISSIPPI SZÖNYEGMOSÓ
Szőnyegmosás, -szárítás professzionális módon.
Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással.
Kanapé-, ülógarnitúra-tisztítás.
Rendelésért és egyéb információkért hívja bizalommal
a 0799-998-899-es telefonszámot. (sz.-l)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE
FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalok: kapu, garázsajtó, ablakrács stb.
Tel. 0744-966-747. (22451-l)

FAMETSZÉST, permetezést vállalok.
Tel. 0770-621-920. (10712)

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből, ácsmunkát, teraszkesztést, garázsfelújítást, csatornajavítást, bármilyen kisebb javítást.
Tel. 0747-508-707, Misi. (10796-l)

VÁLLALUNK tetőjavítást, bádogosmunkát, szigetelést, csatornakészítést és bármilyen javítást. Tel. 0759-467-356. (10600)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok.
Tel. 0755-825-502. (10768-l)

r · a · d · i · o
radio
www.radiogaga.ro

MEGEMLEKEZÉS
Fájó szívvel emlékezem február 17-én édesanyámrá, KÁSA ILONÁRA szül. Kosztándi halálának 9. évfordulóján. Nyugodjon békében! Emlékét őrzi fia, Sándor. (10792)

Fájdalom költözött két éve szívünkbe,
nem múlik el soha, itt marad örökre.
Nem halljuk hangod, nem fogjuk kezéd,
nem élhetünk már soha többé veled.
Itt hagytaál mindent, amiért küzdöttél,
elvtáál tőlünk, akiket nagyon szeretted.
A fájdalomtól most is könnyes a szemünk.
Könnyes szemmel felnézünk az égre,
szeretünk téged most és mindörökre.
Szomorú szívvel emlékezünk a nyáradszentbenedeki születésű VONIGA ÖDÖNRE halálának 2. évfordulóján. Szerettei. (10797)

ELHALÁLOZÁS
Mély fájdalommal búcsúzunk szeretett édesanyánktól, nagy-mamánktól, dédnagyamánktól,
SZABÓ ELVIRÁTÓL
szül. Károly
aki életének 94. évében 2021. február 12-én örökre megpihent. Végső nyugalomra 2021. február 17-én, szerdán 12 órakor helyezték a marosvásárhelyi református sírkertben.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Emlékét őrzi szerettei. (10794-l)

Szívünkben mélységes bánattal, a pótolhatatlan veszteség szomorúságával tudatjuk, hogy drága szerettünk,
CRISTIAN ANDRÁS
volt kereskedelmi főfelügyelő 2021. február 15-én, életének 86. évében csendben megpihent. Temetése 2021. február 18-án, csütörtökön 13 órakor lesz a marosvásárhelyi római katolikus temetőben, református szertartás szerint.
Áldott emléket kegyelettel őrzi gyászoló családja. (10804-l)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, após, nagytata, dédtata, rokon, szomszéd, a székesi
BENŐ MIHÁLY
február 16-án, hosszú betegség után, 85. évében csendesen megpihent.
Drága halottunk temetése február 18-án, csütörtökön 13 órakor lesz a székesi temetőben, református szertartás szerint.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (10826-l)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS
Búcsúzunk HEGEDŰS FERENCZ szomszédunktól. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. A Moldovei utca 11B szám alatti tömbház lakói. (10815)

Őszinte részvétünket fejezzük ki, és vigasztalódást kívánunk a Cristian családnak a szeretett ANDRÁS elhunyna miatti mély fájdalmukban. Isten nyugtassa békében! Boros Olimp és családja. (sz-l)

**SZAKORVOSI VIZSGÁLATOK IDŐPONTJA
A DORA OPTICS KABINETEKBE**

MAROSLUDAS:
MINDEN HÉTFŐN.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0735-786.853

DICSŐSZENTMÁRTON:
MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0736-386.353

SZÁSZRÉGEN (LIBERTÁTIJ):
HÉTFŐN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0733-553.971

SZÁSZRÉGEN (CARDINAL):
KEDDEN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN DR. SZATMÁRI JUDITTA
ÉS HAVONTA EGYSZER DR. MADARAS ZOLTÁN.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0728-908.856

MEDGYES, SZEBEN MEGYE:
LÁTÁSVIZSGÁLAT KEDDEN, SZERDÁN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0735-830.678

NYÁRÁDSZEREDA:
LÁTÁSVIZSGÁLAT MINDEN KEDDEN.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0733553973

MAROSVÁSÁRHELY (KÖZPONT):
MINDEN NAP.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0733553976

MAROSVÁSÁRHELY (TUDOR):
HÉTFŐ, KEDD, CSÜTÖRTÖK, PÉNTEK.
IDŐPONTFOGLALÁS: 0755-088.379

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**

**96 FM
106,8 FM
1323 AM**

www.marosvasarhelyiradio.ro

ETV ERDELYI MAGYAR
TELEVÍZIO

MOZAIK
ÉLŐBEN HÉTKÖZNAPOKON 18:15-TŐL

Operett Gálaest
a Budapesti Operettszínház előadóival

Fellépők:
GERGELY RÓBERT, BÓDI BARBARA, PELLER KÁROLY

Marosvásárhely
2021. február 20., 19⁰⁰ óra
Kulturpalota

Jegyek elővételben a Kulturpalota jegyirodájában.

Megjelent!

Keress a KOBÁK
könyvesboltokban
Marosvásárhely,
Győzelem tér 18.szám
Szászrégen,
Mihai Viteazu út
15.szám

Újra kapható!

therezia®

